

Na temelju članka 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), rješavajući po zahtjevu "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini", broj: 33/07 od 29. listopada 2007. godine, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, na sjednici održanoj 20. i 21. ožujka 2008. godine, donijela je

**ODLUKU
O ODREĐIVANJU TARIFA POMOĆNE USLUGE
ZA POKRIVANJE GUBITAKA NA PRIJENOSNOJ MREŽI**

Članak 1.

- (1) Određuje se tarifa pomoćne usluge za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži u iznosu od 6,94 feninga/kWh, na temelju prosječne cijene na pragu proizvodnih objekata u Bosni i Hercegovini.
- (2) Na temelju Metodologije za izradbu tarifa za usluge prijenosa električne energije, Neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge, i podataka o gubicima na prijenosnoj mreži iz Bilance električne energije na mreži prijenosa BiH za 2008. godinu, koji uvažavajući statističko iskustvene pokazatelje iznose 332 GWh, što čini 3,01% u odnosu na ukupnu energiju koja se preuzima sa mreže prijenosa, određuje se finansijski opseg ove usluge na godišnjoj razini u iznosu od 23.040.800 KM, sa energetskim i finansijskim vrijednostima, kako slijedi:

Gubici na mreži prijenosa u 2008. godini			
mjesec	fening/kWh	GWh	Iznos KM
siječanj	6,94	34	2 359 600
veljača	6,94	28	1 943 200
ožujak	6,94	26	1 804 400
travanj	6,94	25	1 735 000
svibanj	6,94	24	1 665 600
lipanj	6,94	24	1 665 600
srpanj	6,94	29	2 012 600
kolovoz	6,94	27	1 873 800
rujan	6,94	26	1 804 400
listopad	6,94	27	1 873 800
studeni	6,94	29	2 012 600
prosinac	6,94	33	2 290 200
ukupno		332	23 040 800

- (3) Prije početka svakog kalendarskog mjeseca Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) će subjektima koji posjeduju licencu za proizvodnju električne energije, odnosno elektroprivredama u BiH dostaviti njihove obveze i dnevne 24-satne dijagrame energije koju su dužni osigurati za pokrivanje gubitaka na mreži prijenosa za naredni kalendarski mjesec. Ovi iznosi bit će prijavljeni u okviru procedura dnevnog planiranja.
- (4) Po isteku svakog kalendarskog mjeseca NOS BiH će na temelju podataka iz dnevnog rasporeda i podataka dobivenih sa mjernih točaka napraviti obračun gubitaka na prijenosnoj mreži u kome će biti naznačene energetske i finansijske pozicije svih subjekata. Za iznose koji se, nakon mjesecnog obračuna NOS-a BiH, pojave kao obveze

i tražbine između elektroprivreda u BiH (balansno odgovornih strana), koristit će se tarifa iz stavka (1) ovog članka.

- (5) Obveze subjekata koji nemaju vlastitu proizvodnju (kvalificirani kupci i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine) u pokrivanju prijenosnih gubitaka, bit će definirane Ugovorima o balansiranju koji se imaju sklopiti sa balansno odgovornom stranom najkasnije u roku od 15 dana od stupanja na snagu ove odluke.

Članak 2.

- (1) Na temelju godišnjeg iznosa potrebnog za nabavu pomoćne usluge energije za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži i ukupne energije koja se preuzima sa mreže prijenosa u 2008. godini od 11.045.616.075 kWh, određuje se tarifa za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži od 0,2086 feninga/kWh.
- (2) Korisnici usluga iz prethodnog stavka su svi licencirani subjekti koji preuzimaju električnu energiju sa mreže prijenosa i kvalificirani kupci priključeni na naponsku razinu 110 kV i više.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. travnja 2008. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

U cilju kompletiranja regulatornog tretmana pomoćnih usluga, DERK određuje i tarife pomoćne usluge za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži, čime omogućava da subjekti koji pružaju ove usluge, ostvaruju odgovarajuće prihode po toj osnovi.

Odlukom se određuje tarifa od 6,94 feninga/kWh koja se primjenjuje za obračun obveza i tražbina između elektroprivreda (balansno odgovornih strana). Planirani iznos gubitaka za 2008. godinu je 332 GWh, u skladu sa Bilancem električne energije na mreži prijenosa BiH za 2008. godinu, ili 3,01% u odnosu na energiju koja se preuzima sa prijenosne mreže.

NOS BiH propisuje količine energije koje su balansno odgovorne strane dužne osigurati na strani proizvodnje (injektirati u mrežu) u cilju pokrivanja gubitaka na mreži prijenosa koje uzrokuju kupci u okviru njihove balansno odgovorne strane, pri čemu se uvažava realizacija iz prethodnog mjeseca. Na taj način svaka od balansno odgovornih strana pokriva prijenosne gubitke koje uzrokuju njeni kupci, uz mogućnost da se manji dio tih gubitaka pojavljuje kao obveze, odnosno tražbine između balansno odgovornih strana nakon mjesecnog obračuna. Odluka je u duhu aktualne prakse energetskih poravnjanja između balansno odgovornih strana.

Mjesečni obračun NOS BiH obavlja na temelju podataka o mjerjenjima na granicama prijenosne mreže prema proizvodnim jedinicama, odnosno distributivnoj mreži, uzimajući u obzir i prekograničnu razmjenu energije.

U važećem regulatornom sustavu tarifni kupci plaćaju prijenosne gubitke u okviru tarifa za krajnje kupce koje određuju FERK i RERS, dok kvalificirani kupci eksplicitno plaćaju ove tarife svojoj balansno odgovornoj strani u iznosu od 0,2086 feninga/kWh. Odluka predviđa da kvalificirani kupci sklapaju ugovor o balansiranju sa svojom balansno odgovornom stranom, što je obveza predviđena i Tržišnim pravilima. Jedini kvalificirani kupac u BiH u 2008. godini, Aluminij Mostar, dio svoje potrošnje podmiruje kao tarifni kupac.

Propisana tarifa za pokrivanje gubitaka niža je od aktualnih cijena na tržištu električne energije. Međutim, sve cijene za kupce u BiH trenutačno su regulirane (tarife za krajnje kupce koje određuju FERK i RERS, tarife za usluge prijenosa, rad NOS-a BiH i tarife za pomoćne usluge koje određuje DERK). Tarife za gubitke, kao i tarife za ostale pomoćne usluge, formiraju se na temelju reguliranih proizvodnih cijena, i ovom odlukom zadržavaju karakter reguliranih.

Svjestan stanja na tržištu, DERK će pratiti provođenje ove odluke, a posebno ispunjavanje obveza balansno odgovornih strana.

Broj: 04-28-395-60/07

Predsjedatelj Komisije

21. ožujka 2008. godine

Tuzla

Mirsad Salkić